

Täysistunto

Torstai 9.12.2021 klo 16.00—21.01

2.4. Suullinen kysymys sote-uudistuksen aikataulusta (Sari Essayah kd)

Suullinen kysymys SKT 226/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Siirrytään seuraavaan kysymykseen. — Edustaja Essayah, olkaa hyvä

Keskustelu

16.56 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Aluevaalien ennakkoäänestyksen alkuun on enää reilu kuukausi aikaa. Hallitus vei viime kesänä tässä salissa läpi monella tavalla keskeneneräisen sote-uudistuksen, ja hyvinvointialueet aloittavat reilun vuoden päästä.

Hyvinvointialueilta kuitenkin tällä hetkellä puuttuvat niin rahoitus, tietojärjestelmät kuin hoitajat, ja monien sopimusten ja myöskin rakennuskantojen siirtäminen on kesken. Alueiden välillä on myös erittäin suuria eroja siinä, miten tässä valmistelussa on edetty, ja kyllä tämä uudistus aivan varmasti lisää hoivahenkilökunnan taakkaa. Koronan uusista aalloista me emme voi tietää, mitä tuleman pitää. Riskinä on se, että meidän ruuhkautunut terveydenhuolto ajautuu kaaokseen.

Olisin kysynyt nyt hallitukselta: onko teidän mielestänne tällä hetkellä tämä sote-uudistuksen aikataulu aidosti realistinen [Leena Meri: Ei ole!] ja nimenomaan siltä kannalta katsottuna, että me emme samalla vaaranna koko meidän terveydenhuolto- ja sosiaalijärjestelmämme kestävyyttä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.57 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän edustaja Essayahin kysymykseen ja pelkoon voin kyllä sanoa, että teidän pelkonne on nimenomaan jo toteutunut näiden vuosikymmenten varrella. Meidänhän olisi pitänyt reagoida paljon nopeammin siihen, onko meillä sosiaali- ja terveydenhuollossa kestävyysvaje ja miten näihin uusiin uhkiin voidaan varautua. Me olemme istuneet tässä salissa 10—15 vuotta tekemässä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, ja vielä te käytätte puheenvuoron, jossa annatte ymmärtää, että ei olisi tälläkään kerralla pitänyt tehdä.

Minun pitää sanoa, että tässä kriisissä meidän pitää ymmärtää, että jos meillä olisi selvästi keskitettympi järjestelmä niin, että alueilla perustason ja erityistason toiminta olisi sulautettu yhteen — ihminen kun ei tiedä, onko hän esimerkiksi perusterveydenhuollossa vai erikoissairaanhoidossa hoidossa, niin tämä ei ole iso kysymys kansalaisten näkökulmasta — tämän järjestämisen näkökulmasta on olennaista, että näiden toimijoiden määrä saa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 148/2021 vp

daan tässä maassa järkevästi toimimaan, [Puhemies: Kiitoksia!] jotta me voimme säästää myöskin yhteiskunnan kustannuksia [Puhemies: Aika!] ja tehdä järkevää toimintaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ja vielä lisäkysymys. — Edustaja Essayah, olkaa hyvä.

16.59 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kristillisdemokraatit eivät ole missään vaiheessa vastustaneet sote-uudistusta itsessään. Pidämme sitä tärkeänä, vaikka tämä malli ei ole kyllä se, millaisella olisimme sen halunneet toteuttaa. Mutta onko tämä aikataulu realistinen?

Toinen kysymys liittyy siihen, että kun hallitus tietää sen, että tämä sote-uudistus lähtee rahoituksen suhteen sen pari miljardia takamatkalta, niin te olette tätä maakuntaveroa läheneet valmistelevaan. Edellisten kysymysten aikana me emme ole saaneet selvää siitä, onko hallitus nyt vielä tuomassa sen maakuntaveron paikkaamaan tätä rahoitusvajetta, joka tässä sote-uudistuksessa on. Valmistelu jatkuu, ja kuitenkin hallituksesta joka toinen ministeri sanoo, että ei kannata, joka toinen kannattaa. Mikä on hallituksen linja tämän maakuntaveron suhteen? Pitääkö tämä uudistuksen aikataulu? Tästä me olemme huolissamme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.59 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on tietenkin tärkeä asia ja oikeutettu kysymys näin aluevaalien kannalta, ja siksi haluan hälventää, edustaja Essayah, teidän huoltanne ja kaikkien niiden kansalaisten huolta, jotka pohtivat, onko nyt tässä soten rahoituksessa joitain avoimia kysymyksiä: ei ole. [Sari Sarkomaa: Rahoitusmalli kesken!]

Rahoitusratkaisu ja sen periaatteet on hallituksen piirissä sovittu: se ratkaisu, joka turvaa alueille rahoituksen, sekä ratkaisu muutosvaiheeseen, joka tuottaa kustannuksia. Emme ole missään vaiheessa niitä kiistäneetkään. Ainahan muutokset, esimerkiksi palkkoihin liittyvät yhtenäistämiset tai uudet yhteiset tietojärjestelmät, tuottavat kustannuksia. Niihin on rahoitusta, ja vastaavalla tavalla on rahoitusmalli olemassa, miten järjestetään rahoitus näille tuleville hyvinvointialueille. Sellaisen epäluulon ikään kuin lietsominen, että hallituksella olisi tässä jotain epäselvää — epäselvää ei ole. Tämä ratkaisu on yhdessä tehty.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.